PÆDAGOGISK GRUNDLAG:
DANNELSE OG BØRNEPERSPEKTIVER

Kort præcisering af "Dannelse og Børneperspektiver"
Dannelse skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en individuel meningsfuld læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed.

Børneperspektivet er en analytisk bestræbelse på at beskrive, hvordan det der sker, ser ud og har betydning for konkrete børn i deres aktuelle liv. Derfor er der ikke kun ét børneperspektiv, men lige så mange perspektiver, som der er børn.

Det teoretiske afsæt
Børn udvikler deres kompetencer gennem flere typer af legemiljøer, rutiner og fællesskaber gennem hele dagen.

I vores pædagogiske arbejde tages der udgangspunkt i lektor og forsker Kim Rasmussens 5 teser omhandlende demokratisk dannelse. Her handler demokratisk dannelse om rettigheder, herunder at bestemme og medbestemme. Inddragelse og deltagelse herunder in- og eksklusion. Anerkendelse herunder underkendelse. Inviterende rum herunder sted, stemning og atmosfære.

Demokratisk dannelse er indlejret i hverdagens og hverdagslivets relationer og samspil.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale
For at styrke barnets dannelse, har vi som pædagogisk personale ansvar for at udfordre alle børn forskelligt og tage ansvar for dannelse og børneperspektivet, så alle oplever succes og sejre i dagligdagen og lærer, at det er ok at fejle.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Udvikler læringsmiljøer, hvor børn har indflydelse/medbestemmelse med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.
- Er undersøgende sammen med børnene, hvor vi responderer og følger børnenes intentioner.
- Indgår i legen og skaber rum for fordybelse, samt inviterer til at børnene er aktivt deltagende.
- Arbejder med differencerede børnefælleskaber og positionerer os, alt efter hvilket behov den pågældende børnegruppe har.
- Videndeler omkring børn for at opnå fælles forståelse og indsats.

  Dannelse handler for os om at børnene føler sig set, hørt og forstået. Vi arbejder ud fra det differentierede børnefælleskab

I Idrætsbørnehaven Ta' fat betyder det:

- At børnene har indflydelse og medbestemmelse på trods af at personalet har rammesat omgivelserne. Vi har skemalagt ugen med fast tur-dag, hjemme-dag og hal-dag, men børnene kan udtrykke deres ønsker for mål og afvikling. F.eks. ved at spørge børnene til, hvilke bevægelser vi skal udføre i de rammesatte pædagogiske aktiviteter.
- At vi følger børnenes spor ved at følge deres intentioner og være undersøgende sammen med dem. Hvis vi f.eks. møder en frø på vores udflugt, så ligger det op til at tale om frøen og hoppe som en frø.

- At vi lærer børnene at uanset forskelligheder mellem børn og voksne accepterer og lærer vi af hinandens styrker og svagheder. F.eks. kan et ældre barn hjælpe et af de yngre børn, men de yngre børn kan også lære af at observere af de ældre børn.

- At vi anvender den pædagogiske bagdør[1] til at tilpasse aktiviteterne så alle børn har en fornemmelse af at være en del af fællesskabet og derfor muligheden for at vælge til og fra i aktiviteterne. Børnene er deltagende på deres niveau. F.eks. kan et barn have brug for at sidde og observere legen, men stadig have en følelse af at være deltagende på sidelinjen.

- At vi anvender pædagogiske rutiner. Vi afvikler bl.a. pædagogiske måltider så børnene opnår en almen forståelse for det vi spiser og hvordan vi spiser det.

- At personalet og forældre er rollemodeller gennem hele dagen.

- At vi oplever en børnekultur hvor børn leger, lærer og dannes. Vi observerer børnegrupperne i leg og hjælper samt trøster børnene ved behov og hjælper børnene med at sætte ord på det de føler og ser. F.eks. kan rollelege lære børnene om dannelse, empati og omsorg

- At personalet videns deler bl.a. vha. KRAP[2], DPU[3], IPH[4], Hjernen og hjertet[5] samt K1[6] og K2 skemaer der er medvirkende til at vi kan op og nedjustere aktiviteter.

---

[1] **Pædagogisk bagdør:**

I de pædagogisk tilrettelagte aktiviteter skal der være plads til alle, både den enkelte og gruppen. Her er det vigtigt, at pædagogen anerkender på hvilket niveau, det enkelte barn kan være med. Barnet skal have ro og tid for at blive motiveret til at deltage i aktiviteten. Det betyder, at barnet ikke skal være alene eller stå alene, og at barnet altid kan bakke ud af aktiviteten, uden at det ødelægger noget for selve legen. Ved at justere rammer og regler, sikrer pædagogen alles deltagelse, så både de voldsomme og forsigtige børn oplever glæde og udfordringer.

[2] KRAP står for Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik. I arbejdet med KRAP er der fokus på barnets ressourcer med udgangspunkt i, at barnet kan udvikle sig og udnytte sine kompetencer.

[3] DPU – Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse 0 til 6 år, er et enkelt og præcist redskab til at belyse barnets kompetencer og udviklingspotentialer
[4] Individuel pædagogisk handleplan
[5] **Hjernen** & **Hjertet** er et system, der indeholder et vurderingsværktøj, vi anvender som en del af indsatsen i forbindelse med jeres barns trivsel, læring og udvikling. Vi bruger to værktøjer i **Hjernen** & **Hjertet**, nemlig Sprogvurdering og Dialogvurdering.
[6] **K1 og K2 skema:**

Til vores planlægning og pædagogiske/didaktiske overvejelser af vores aktiviteter med børnene har vi to arbejdsskemaer, K1 og K2.

K1 skemaet bruger vi til planlægning af pædagogiske aktiviteter og arbejder bevidst ud fra et fokuspunkt med krop og bevægelse i centrum (det formelle rum)

K2 skemaet bruger vi til at iagttage børnenes lege (det uformelle rum)